

Pressemuseet Fjeld-Ljoms Venner Årsmelding 2016

Årsmøtet 2016 ble holdt 8. april 2016 på Bergstaden Hotell. 24 medlemmer møtte på årsmøtet.

Etter valget fikk Venneforeningen følgende styre:

Carl Peter Løken (2015-17), Jens Hystad (2015-17) Per Hvamstad (2016-18), Jon Høsøien (2016-18)
Ragnar Løkken (2016-18)

Varamedlemmer: Tor Inge Mølmann (2015-17) og Arne Ingar Bækken (2016-18)

Styreleder er: Per Hvamstad, nestleder: Carl Petter Løken, begge for ett år.

Revisor: Aage Aas, gjenvalgt for ett år.

Valgkomiteen består av: Arvid Sand, Arne Ingar Bækken og Tor Inge Mølmann, alle valgt for ett år

Medlemmer – kontingent - økonomi

Årsmøtet 2016 vedtok å endre kontingenten for personlige medlemmer til 250,-, og opprettholdt 750 kr for organisasjoner og 1500 for firmaer / bedrifter.

Pressemuseet Fjeld Ljoms Venner har i 2016 57 (70) personlige medlemmer, 8 (11) organisasjoner og 15 (9) bedrifter.

Medlemskontingenten er viktig for Venneforeningens virksomhet og kontingentinngangen er forholdsvis stabil, men noe variasjon i kategorier. Det er ikke bra at antall personlige og organisasjonsmedlemmer har gått noe ned, men gledelig at vi har fått med noen flere bedrifter. Det er fremdeles en av våre prioriterte arbeidsoppgaver å skaffe flere medlemmer. Til tross for relativ

stor aktivitet og omtale har ikke det resultert i flere personlige medlemmer. Nok en gang må det understrekes at uten støtte fra John Solheims fond, ville det ikke vært mulig for Venneforeningen å ha så stor aktivitet knyttet til drift og ettersyn av teknisk utstyr, produksjon av avis, dokumentasjonsprosjekt og formidling.

MiST avdeling Rørosmuseet har nå tatt over utgifter knyttet til vedlikehold og drift av avishuset, dessverre er det ikke funnet midler til konkret innsats når det gjelder vedlikehold av huset. Venneforeningen har søkt Riksantikvaren om midler til å følge opp vedlikeholdet av det tekniske utstyret årlig, men, men fikk avslag.

Venneforeningen er medlem av Forbundet for norske museumsvenner og styreleder er medlem av Forbundets styre.

Styrets arbeid

Styret har hatt møter i forbindelse med årsmøte og dugnadshelger, dessuten en del kontakt på telefon og epost. Etter vedtektsendringer i Stiftelsen Rørosmuseet er Pressemuseet Fjeld-Ljoms venner medlem av styret i Stiftelsen.

Prioriterte arbeidsoppgaver: Videreføring av prosjektet med opplæring og videre formidling av kunnskap i samarbeid med Norsk Handverksinstitutt, vedlikehold og drift av teknisk utstyr, skaffe flere dugnadsarbeidere, sikring og dokumentasjon av Fjeld-Ljoms historie med særlig fokus på prosjektet Redaksjonell dokumentasjon, knyttet til ledelsens og redaksjonens utfordringer de siste åra, fram avvikling i 1976. Markering av Fjeld-Ljoms 130 års jubileum og Venneforeningens oppstart til 30 års jubileum. Det var vært åpent Pressemuseum i forbindelse med dugnads/opplæringssamlingene med bra fram møte og interesse. Kontakt med medlemmene styrkes med bruk av facebook og heimesida vår: www.fjeld-ljom.no.

Opplæringsprosjekt – dugnadsgjengen - avisproduksjon

Opplæringsprosjektet i samarbeid med Norsk Handverksinstitutt /SIKA ved Tore Tøndevold som startet opp i april 2013, har også i 2016 fungert utmerket og bidrar til å sikre at Pressemuseet Fjeld-Ljom kan fortsette å være et levende teknisk kulturminne og produsere avis på gammelmåten også i framtida. Handverksinstituttet dekker alle utgifter knyttet til «lærlingene», mens Venneforeningen har ansvaret for reise og opphold for dugnadsgjengen. Opplæringsprosjektet er et interessant og viktig prosjekt med betydning utover Fjeld-Ljom. Stor takk til alle parter. Opplæringsprosjektet avsluttes formelt i løpet første samling 2017, og «lærlingene» går da inn i den etablerte dugnadsgjengen.

Det har også kommet direkte tilvekst til dugnadsgjengen i 2016, en handsetterske og en maskinsetter!

I løpet av 2016 har det vært to ordinære samlinger, april og september/ oktober, med vedlikehold og opplæring i bruk av maskinene. Vårens samling fokuserte på vedlikehold og startet med setting av høstens avis, dette arbeidet ble ført videre i løpet av sommeren av våre lokale «klipper» og slutført på høstens samling. Høstens samling var i Venneforeningens bidrag til Årets Kulturminnedager med tema: Se hva vi kan. Kompetanse og kunnskap i kulturvernet» Nemlig produksjon av avis på gammelmåten med blyset, unikt i stor sammenheng! Avslutningsproduksjonen ble imidlertid noe problematisk, redaktøren hadde vært for sein med levering av fotomateriale. Så klisjeene fra vår utmerkede leverandør i Danmark, kom på mandag! Men teknisk avdeling snudde seg raskt og fikk fram erstatninger slik avisen kom på gata som planlagt. Stort takk

Sikring av teknisk utstyr. Det er en kjensgjerning at våre settemaskiner er gamle og slitne. Det har derfor alltid vært en prioritert oppgave å sikre oss reservemaskiner, maskiner som kan erstatte våre maskiner, eller hente deler fra. Siste året har det vært arbeidet aktivt med å få maskinen fra Maihaugen til å fungere. Der er våre eksperter ikke helt i land. Fra Mariendal Boktrykkeri, Gjøvik har vi fått tilbud om en settemaskin, som har vært i bruk til for få år sida. Maskinen er besiktiget og vil bli overført så snart som mulig.

Seminar og dokumentasjonsprosjekt

Våre to jubileer ble markert med et innholdsrikt jubileumsseminar med bra deltakelse. Astrid Gynnild, journalistlærling i Fjeld-Ljom nå professor ved Universitetet i Bergen, snakket om Lokalavisa som lyttepost og læringsarena, mens Per Edgar Kokkvold, rørosing og tidl. generalsekretær i Norsk Presseforbund, fokuserte på Lokalavisa – en viktig del av norsk identitet. Fokus ble også satt det tekniske utstyret – unike kulturminner og Venneforeningens innsats med innlegg av Astrid Gynnild f på vegne av Mediehistorisk forening, Odd Sletten direktør MiST / Røros, og Jens Hystad, ildsjel og drivkraft i Venneforeningen gjennom 30 år!, snakket om utfordringer og muligheter de neste 30 åra. Jan Erik Øvergaard, siste journalist i gamle Fjeld-Ljom og suksessforfatter, og primus motor for dokumentasjons prosjektet, viste filmen «Ljomen fra fjellet. Skarpe penner og trykksverte gjennom 130 år» Flere av innlegga er trykt i seinere utgaver av Fjeld-Ljom. Bra deltakelse og helsinger Stiftelsen Rørosmuseet og Røros kommune, helsing og gave fra Mediehistorisk forening. Avrundet med jubileumsmiddag på Bergstaden hotell.

Dokumentasjonsprosjektet knyttet til Fjeld-Ljoms siste virksomhets år har sikret et viktig og interessant stoff. Utvalgte deler av materialet er klippet sammen til en videofilm som ble presentert i forbindelse med våre jubileer. Arbeidet er gjort av Jan Erik Øvergård og Steinar Bendiksvoll. Tolga-Os Sparebank, Mediehistorisk forening og Bergstaden Vel har støttet arbeidet, stor takk til dem. Venneforeningen har også brukt av egne midler.

Prosjektet har utviklet seg til å se nærmere på innredning og bruk av andre etasje i avishuset. Avisens tidligere redaksjon med redaktør Einar Galaaen og journalist Jan Erik Øvergård, med bistand fra andre, har utført en detaljert beskrivelse av lokalet med opplysninger om interiør og teknisk utstyr, et utmerket utgangspunkt for å bringe lokala tilbake til situasjonen ca 1970.

Samarbeidspartnere

Stadig flere oppdager hvor unikt det tekniske utstyret i Fjeld-Ljom er, og det er henvendelser fra interesserte institusjoner og enkeltpersoner, som er interessert i å få vite mer og vurdere hvordan utstyret og teknikken kan brukes i kunst- og handverkssammenheng. Kontakten merd Riksantikvaren og Mediehistorisk forening er viktig.

Eiendomsforhold – samlingene- samarbeid med Stiftelsen Rørosmuseet.

Forholdet mellom Stiftelsen Rørosmuseet og dermed MiST / Røros og Presse-museet Fjeld-Ljoms venner er avklart så langt, det får også betydning når det gjelder den framtidige oppgave- og ansvarsfordeling. Venneforeningen får etter dette sine hovedoppgaver knyttet til det tekniske utstyret, dessuten avisens redaksjonelle og administrative historie. Alle gjenstander knyttet til Fjeld-Ljom, samt vedlikehold og sikring av avishuset er Stiftelsens ansvar og eiendom. Venneforeningen eier imidlertid en del teknisk utstyr samlet inn fra andre aviser og trykkerier. Det er dette som står utstilt i «rødbygget», en del er også på lager.

Gaver i 2016: Fra John Brynhildsvoll:» Fjeld-Posten» 1886-87 innbundet, har tilhørt tidligere redaktør i Fjeld-Ljom, Johan Langen, dessuten har det kommet inn noen eks av Fjellposten 1978, utgitt av Fjell-

Ljom, utgiversted Berkåk med Jens Olai Jensen som redaktør, et forsøk på å styrke Fjell-Ljom i regionen.

Innkjøpt på auksjon: Kringom peisen, nr 2 og 3 1898

Omvisninger og demonstrasjon - formidling

Avishuset har vært åpent i forbindelse med dugnadshelgene, høstens Åpen dag var en del av Kulturminnedagene. Stadig flere benytter anledningen til å komme innom, flere med tilknytning til faget og miljøet. Det har også vært omvisning på forespørsel

Stoff om virksomheten er lagt ut på venneforeningens heimeside: www.fjell-ljom.no bl a årets utgave av Fjell-Ljom, som dermed blir tilgjengelig for et stort publikum og facebook brukes jevnlig

Verdien av Venneforeningen / dugnadsgjengens innsats

Vi har ikke vært flinke nok til å dokumentere innsatsen som legges ned av frivillige i Avishuset. For 2017 skal vi skjerpe oss på det feltet, slik at innsatsen kan kvantifiseres. Med ei kvalifisert gjetning kan vi anslå at det er utført nærmere 50 dagsverk frivillig innsats til beste for avishuset ved Hitterelva

Styret vil takke alle samarbeidspartnere, dugnads- og opplæringsgjengen og Handverksinstituttet med Tore Tøndevold, Jan Erik Øvergård og Steinar Bendiksvoll, John Solheims fond, Rørosmuseet / MiST, Harald Eilertsen som drifter heimesida, takk også til lokale media for omtale og interesse for vår virksomhet, våre øvrige samarbeidspartnere og ikke minst våre medlemmer for god og nyttig innsats og samarbeid i 2016.

Røros/ Auma, 31. desember 2016 / 17. mars 2017

Per Hvamstad

Carl Peter Løken

Jens Hystad

Jon Høsøien

Ragnar Løkken